

Oude kerk, palmzondag 28 maart 2021

ds. G.J.A. Veening

Gelezen: Marcus 1:1-11

5 Titel: Imponerend

Gemeente van onze Heer Jesus Christus.

Wij hebben thuis een kat. En soms komt het voor dat zij zich bedreigd voelt. Dan gaat ze blazen, ze krijgt een dikke staart en staat klaar om uit te halen met haar nagels. Het blazen en de dikke staart zijn, voor zover ik begrepen heb, middelen om te imponeren, om indruk te maken. En dat gebeurt in het dierenrijk veel meer. Mannetjesvogels hebben soms felle kleuren om indruk te maken op vrouwtjes. En niet alleen in het dierenrijk komt het voor dat er indruk gemaakt moet worden, dat er wordt geïmponeerd.

15 Mijn vrouw en ik reisden, ver voor coronatijd, van Slovenië naar Oostenrijk en passeerden daar een grens. Mensen van de douane hielden ons aan, ik denk dat wij er verdacht uit zagen. Ze stelden ons wat vervelende vragen over onze bagage, wij moesten ook uitstappen. Ik was heel blij dat ik een stuk langer was dan deze douanebeambten en ik strekte mezelf nog een beetje extra. Zo was ik de baas, meende ik. Of zij dat ook zo hebben beleefd, is de vraag. Wel had ik het gevoel dat ik hen imponeerde.

20 En zo vaak imponeren wij of proberen wij te imponeren. Met woorden, met taal. Kritische columns, journalistieke verslaggeving, ons uiterlijk, een net kapsel, een mooi pak, een mooie jurk, het kunnen allemaal manieren zijn om te imponeren, om indruk te maken, om goed voor de dag te komen. En dat hoeft ook geen probleem te zijn, nee, zeker niet. De mannetjesvogel die indruk maakt op een vrouwtje heeft geen probleem en is geen probleem. Het is ook geen probleem als degene die de verkiezingen wint een imponerende redevoering houdt of op een tafel gaat dansen, hoe indrukwekkend dat ook mag zijn en bijdraagt aan beeldvorming. De juichende voetballer die net heeft gescoord en daarmee imponeert is ook geen probleem. Het kan het wel worden, namelijk als mensen daarmee gaan overheersen en de ander onderdrukken. Het is wel een probleem als je een 12-jarige €17.000 biedt voor een actie waar deze 12-jarige heel veel spijt van krijgt. En €17.000 is natuurlijk heel imponerend. Maar imponeren hoeft niet altijd verkeerd te zijn.

35 Als Jesus Jeruzalem binnen gaat, dan is dat op een bepaalde manier ook imponerend. Op een bepaalde manier, want het is niet direct groot, niet in alle aspecten. Om te beginnen komt Jesus binnen op een ezel en niet op een paard zoals Romeinse machthebbers gedaan zouden hebben of staande op een wagen achter een paard. Nee, op de ezel, die in dit gedeelte uit Marcus drie keer wordt genoemd. Marcus wil dat we in ieder geval weten dat het om een ezel gaat. Om een ezel, een lastdier van laten we zeggen de gewone man, de ezel die in Israël aanwezig was. Paarden waren er ook, maar die waren geïmporteerd. Een ezel, die Jesus een stukje draagt. Toen ik in Israël was en ook in Jeruzalem was er iemand die mij aan wees waar Bethanië en Bethfage gelegen hebben bij de Olijfberg en zo en de afstanden zijn niet groot, die zijn niet imponerend. En deze relatief kleine afstand is dus mooi weergegeven op het hongerdoek dat in 2014 gemaakt is. En 45 waar dit verhaal ook in verwerkt is. Compleet met de naam David. Ook de Messias wordt genoemd, maar die komt bij Marcus niet zo nadrukkelijk naar voren. De

Messias is bij Marcus wat verborgen, zoals dit hongerdoek ook een tijdje wat verborgen was.

50 De intocht van Jesus op de ezel is imponerend, maar wel op zijn manier. Niet op een paard dus en aan het einde van de intocht gaat Jesus naar de tempel, ziet alles aan en gaat terug naar Bethanië want het is al laat geworden. Het is al laat geworden, het is voorbij, afgelopen.

55 De intocht heeft nog wel een ander gezicht. Mensen, leerlingen van Jesus en misschien ook anderen, spreiden hun kleren over de weg en ook over de ezel, ze hakken takken van bomen en roepen Jesus toe. Zij maken de intocht groter. Maar het moet toch voor bevelhebbers dreigend zijn geweest dat deze rabbi nota bene op een ezel zijn intocht houdt en tegelijkertijd wordt toegeroepen en misschien ook wel toegezongen, hoewel dat er niet bij staat. Deze rabbi en zijn volgelingen zetten de
60 bevelhebbers te kijk, zeker die bevelhebbers die het nodig hebben om op het paard gezet te worden. Daarmee is deze intocht imponerend op een niet-imponerende manier. En ze roepen niet zomaar wat. Hosanna, wat in het Hebreeuws betekent: redt toch. Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Ja, in de naam van de Heer komt degene die zich in dit gedeelte ook zelf Heer noemt. Als ze vragen
65 waarom je de ezel meeneemt, zeg dan dat de heer het nodig heeft. Jesus zegt echt wel iets over zichzelf. Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David. Een uitspraak die ook politiek uitgelegd kan worden en daarmee verwijst naar het rijk van David dat volgens de schrift behoorlijk groot is geweest. Er gebeurt dus echt wel iets in dit verhaal. En verderop. Verderop komen er spanningen. Verderop komt het lijden
70 in zicht.

In de rock-opera Jesus Christ Superstar komt deze intocht ook voor, uiteraard. Een vrolijke bende, prachtig vormgegeven met mooie muziek. Straks horen we die. En als dit dan vormgegeven wordt, klinkt ineens de tekst: He, JC, would You die for me. Jesus, zou je voor mij sterven? Een tekst die niet in dit gedeelte bij Marcus voor
75 komt, de schrijver van de rock-opera is wat vrij maar heeft wel gelijk. Want deze intocht loopt uit op het lijden. En in de rock-opera, in het beeld, zie je dan ook dat het gezicht van Jesus betreft bij deze zin.

En zo heeft dit verhaal van de intocht verschillende gezichten. Het is imponerend op een imponerende manier en imponerend op een niet-imponerende manier. Het is
80 roepen en weer zwijgen omdat het laat geworden is. En het heeft het gezicht van het naderende lijden. Verschillende gezichten dus.

Het komt voor mijn gevoel dicht bij het leven van mensen, dicht bij het leven van ons dus. Ik denk dat er geen leven is zonder verdriet zonder lijden. Anders dan het lijden van Jesus en zeker anders dan de betekenis van zijn lijden, hoewel je daar heel
85 verschillend over kunt denken. Anders dan het lijden van Jesus, niet iedereen wordt vermoord. Maar ons leven kent ook de wisseling tussen laten we zeggen de intocht en weer teruggaan omdat het laat geworden is. Niet dat iedereen op een ezel gaat zitten, maar er zijn toch momenten dat het leven je toelacht, dat je feest viert, dat je geniet van de ander en merkt dat de ander geniet van jou. En natuurlijk is er ook het
90 moment dat je naar Bethanië gaat omdat het laat geworden is, het feest voorbij.

Hoogconjunctuur en laagconjunctuur wisselen elkaar af, eb en vloed wisselen elkaar af, je kunt niet de hele dag op die ezel zitten. Je kunt ook niet altijd feest vieren, zo merken we wel. Je wint niet elke wedstrijd. En dit verhaal van de intocht, van het begin tot aan het einde, ligt voor mijn gevoel in dit verlengde. Even het roepen, een
95 kleine tocht en wat geroepen wordt is groots, maar daarna is het weer voorbij en wordt het ook niet herhaald. Daarmee staat Jesus dicht bij mensen, dicht bij ons. Daarmee staat Jesus dicht bij ons leven, met alle dagen die in dat leven zijn. Jesus is

mens onder mensen, dat als eerste. En ook Zoon van God. Hij staat dicht bij ons en toch is dat niet alles. De schommelingen in zijn leven zijn groter dan die van mij, om mijzelf dan maar te noemen. In ieder geval hoop ik dat. Hij staat dicht bij mensen van alle tijden en is toch ook de ander, de Ander. Hij die in de naam van de Heer en die ook de Heer is. De ander, die dichtbij staat en dichtbij leeft en dichtbij is, de tijden door, de eeuwen door. En daarmee imponerend op een niet-imponerende manier. Amen.